

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

התקופה
שחשבה
גודל
ישראל

מכירת מכונית
פומפריה של
זוגה "עירי" -
פומפריה אופט
מחלקת מכירת
מכוניות חדשות
בבניין המסחר
את המדינה
עבר עבריה

"העולם הזה" 877
תאריך: 12.8.54

24 אינה עונה. צוות כתבים של השבועון, נלוות אל מחתימו
"משאל השלום העולמי", שמטרתו היתה תמיכה בשלום פרו-
סובייטי. סילבי קשת החלה כפרסום מדורה האישי "הכל או-
דו" חוזה" מדור הספרים סוקר את "ועקת הקרב" מאת ליאון
מ. ירושלמי (יוריס), ומדור התאטרון הביא את דיוקנו של
השחקן אהרון מסקין.
בשער הגיליון: שחקן אהרון מסקין.

אהבת אשת נשיא קוסטה-ריקה * פרשת "רומק" גרינברג

* הסטייק המשונרר של שלמה בר-שביט

יחסי חוץ

מגילת-רוח

השבוע שנחתה במהדורה מודרנית אגדת רוח המואביה, שעונה את עמה וארצה, יצאה להקים בית בישראל, כאשר ירדה אשה צעירה, שחורת-שיער ממטוס-ינוסעים בשדה-התעופה לוד.

האשה, לורנציה פיגואריס, אשתו לשעבר של נשיא קוסטה-ריקה, לא באה לישראל כדי לבקר במקומות הקדושים לדתה הקתולית. היא לא באה גם לפי הזמנה מיוחדת של ממשלת ישראל, השואפת להידוק היחסים המדיניים עם מדינות אמריקה המרכזית. מטרת ביקורה: להינשא לגבר האהוב עליה, בנו ויור, ראש המחלקה לדרום-אמריקה במדור המדיני של הסוכנות-היהודית בניו-יורק.

לורנציה, אם לשני ילדים, הכירה את בנו ויור, כאשר זה הוצג בפני בעלה, חוזה פיגואריס פרר. לאחר מכן התפתחו העניינים במהירות. היא הצליחה להתגרש מבעלה, למרות חומרת הדת הקתולית האיסור על גירושין, ומהירה לצאת לישראל.

ידידיו של בנו ויור טוענים כי יש כאן מיקרה נדיר של אהבה ממבט ראשון. הם משוכנעים גם כי שמה החדש של רעיית הנשיא לשעבר, יהיה רות.

מישטרה

עניקת וטחונת-רוח

ראובן ("רומק") גרינברג נולד עם פנים עגולות של סאנשו פאנשו ונשמה חסרת מנוח של דון-קישוט. בכל דרכי חייו הסור ערים הוא חיפש את החלכאים הנדיכאים, כדי להושיט להם - באם רצו, או לא רצו - את ירו השמנה. הוא טיפס על הגות ירושלים, להתריע מעליהם את הלא-אמת - או את אשר חשב לאמת - כלפי המדכאים. תשוקת חייו היתה להילחם בענקים.

בשבוע שעבר שב וחזר הסיפור הנוגה על עצמו: התברר שהענקים לא היו אלא

כלאים
בתל-אביב נאשם אדם בגניבת פרה, טען בבית-המשפט: "אני יהודי אדוק. ראיתי את הפרה רתומה לעגלה, והתרתי אותה, היות והתורה אוסרת לקשור פרה לעגלה יחד עם סוס."

הלכה למעשה
בירושלים, נכנס אהרון שטיינברג להצגת הסרט "מפני שאת שלי", ראה את אשתו יושבת בחברת גבר זר, תקף את הוגו, חבט בו כהוגן.

חזירות
בחיפה ניסו מבריחים לנצל את דמי המכס הנמוכים המוטלים על בשר כשר, הביאו 200 קופסאות בשר חזירי מקושטות בכתובת "כשר למהדרין".

אזהרה
בלוד השתכנה מישפחה, שהגיעה זה עתה מן המעברה, בדירה שבה נתגלה לפני שבוע עות מספר בתי-בושה, רצתה למנוע ביקורים בלתי רצויים, תלתה על הדלת שלט גדול: "כאן גרים אנשים גנונים!"

אנשים

● **ירוחם** (הגיינטי) **כוהן**, לשעבר נציג ישראל בוועדת שביתת-העבודה הישראלי-מצרית, נאלץ להסביר מדוע הוא ועודנו כה רות, שעה שרוב חבריו לנשק לשעבר בפלמ"ח הוסיפו בינתיים משקל. תירץ כוהן: "אני דואג למצביה-המדינה. זה מכרסם בי!"

● שעה קלה אחרי-כן, בשעת ארוחת-צהריים תחב ירוחם כוהן, שטר של 100 פרוטה - לידו המושטת של קבצן, ונוכח, במאוחר, לדעת, שהקבצן הוא שחקן הבימה **שלמה** (שלייזמן) **בר-שביט**, שחזר לא מכבר ממאגליה. ואסף כסף להזמנת מנה כפולה של בשר.

● כאשר ביקר לפני כמה ימים יחז"ל **קאל איש-כסית**, כבדי-הגוף וחובבי-התנור מה, הוא השתוקק ללון במלון המפואר לבי-הכרמל, אך כאשר שמע כי מחיר הליונה הוא בסך 13 לירות, העדיף את החייסכון על הגוהיות, ובילה את הלילה בבי-מכוניתו.

● אחרי הצגת-הבכורה של המחזה **קובלני**, שנערכה בחיפה, נכנע מחבר המחזה **זה יגאל מוסינזון**, ללחץ הקהל ושחר קני הקאמרי גיסה לעלות על הבמה, למרות היותו לבוש תלבושת בלתי חגיגית ונעול סנדלים. מוסינזון הופתע כאשר ניתר קל בהתנגדות עזה מצד אחד הסדרנים שלא הכיר אותו.

● בהצגה בלתי-צפויה זכו השבוע עוברי אורח ברחוב בני-יהודה, תל-אביב, כאשר הל קילקול במכוניתו החדשה והמפוראת של איש-השרירים **רפאל** (הרבי הלוי) **הלפרין**. מאות אנשים נאספו להתרונן במראה המתאבק הישראלי, שהפסיל את שרוליו, והחל דוחף את מכוניתו במעלה הרחוב.

● בראשית שנות ה-50' היו במחזור שטרות של 50 ו-100 פרוטה.

תחנות-רוח. רוחתו ומגינו של רומק נופצו, והוא מצא את עצמו מאחרי סורגי הכלא הירושלמי.

המוכתר הבלתי-מוכתר. היה זה סיומה של פרשה ארוכה, כאשר בראשיתה ערק רומק מצבא אנדרס * הפולני, שאיתו הגיע ארצה, והצטרף לח"י, כדי להילחם בענקים הבריטים אדומי-הכומות. הוא בא בקשרים עם אנשי הכפר הערבי אבר גוש, שסיפקו נשק ומיכלס לו ולידידיו. חוץ כדי כך צמחה ידידות אמיצה בין השייך יוסוף אברגוש לבין הדון-קישוט הדובר-אידיש.

רומק, דליל השיער וטוב הלג היה אהוב על כל אנשי הכפר, שכינהו בשם אבר דאוד. הוא היה למעשה המוכתר הבלתי-מוכתר של אברגוש. כאשר החלו רוחות פוליטיות הורסניות גושבות בינות לגבעות הכפר, השתמש רומק בהשפעתו כדי לשמור על אחדות התושבים בעינה. פעילותו זו הכעיסה, לדבריו, את הענקים החדשים, כחולי המדים של המישטרה.

בני אברגוש לא היו הידידים היחידים שהיו נתונים בצרה. רומק עסק גם בני-הולה של קרן לטובת חברי הלח"י לשעבר, וכאשר התפוצץ מישפט גרינוולד-קסטנר שהפך מאבק חדש נגד הענקים, העמיד רומק את עצמו בראש הוועדה הציבורית למען מלכיאל גרינוולד, ואסף סכומי כסף גדולים לניהול המישפט.

מראית עין של צדק. רומק התנגד לדרישתה של המישטרה להביא אותו לפני שופט השלום מאיר אבר-טוב בדלתיים סגורות. הוא דרש מישפט גלוי: "שכולם ידעו כמה מאשימים אותי."

ההאשמות היו רבות: נסיון שוד בבית-המסחר לעתיקות מאריין, קשירת קשר לביצוע פשע, פריצה, גרימת נזק לרכוש, הסגת גבול ועוד. רומק הסיט את כובעו האפור, רחב השוליים, והכריז: "אני מר-דה באשמה!" הוא טען כי הענקים מנסים להדביק בו פשע אשר לא הוא ביצע, במטרה לכלוא אותו מאחורי סורג.

המישטרה ביקשה ארכה של 10 ימים כדי לערוך חקירות. סניגורו של הנאשם, עו"ד שמואל תמיר **, התנגד. השופט גנח כוד.

* חייל אחר מצבא אנדרס הפולני, שטיי רב לערוק עד ששיחרורו הוסדר, היה ראש-החמשלה הנוכחי, מנחם בגין.
** כיום שר-המישפטים במחשלת הליו כוד.

המישטרה האשימה: כל העניין כייים עלידי רומק כדי להכריח את מאריין לשלם. טען רומק: "כל זה מצוץ מן הציבעו".

הווי

השמדת מדיקים

בחיפה פנה אברהם לוי לבית-מסחר לצורכי חקלאות, ביקש מלכות חפרפרות, הסכיב, כי המלכות דרושה לו כדי למנוע את שכניו מלעשות את צרכיהם בחדר המדרגות שלו.

שמעשנים מיקטרות כדי להעלות בעשן את הריקנות. ידיו צלמו מעשן עתה סיגוריות. חברו-לנשק, עירן גילמור, לא עבר על כך בשתיקה. הוא תקף במאמר השבועי שלו במדור הסיפורות את הבהמה ובמיוחד את לובשי החולצות המשובצות. חולי-צות צבעוניות זן חולשתו הגדולה של צל-מור, וידידו תמיר מכמור, יצא איפוא להגנתו בדרך התרבות, כשהוא מתחף את הבהמה השותה ללא הרף עראק זאת לוואי, מה שהרגיו את המבקר גלעד אשר תור, תובב הטיפה המרה, שהביע בגלוי את דעתו על הבהמה ועל מגדלי הענקים. זה כבר עבר כל גבול, והחברים השרי לימו ביניהם ויצאו בקריאה גירגשת לנוער לכבוש את השממה ולצאת ולחפש את נעוריהם האבודים בנגב. המדור הסיפורות ידף התרבות העלו על נס.

העולם הבא

הבוהמה - אויב העם

המשוררר הצעיר צלמור קם ממושבו הרקוב בקפה ניצסית * והלך הביתה, אבל לא יכול היה להירדם. מחר היה חייב לספק את המאמר השבועי לעיתון. לבסוף הרים את עטו כלפי הירח וכן רגע מילא ארבעה גיליונות צפופים במאמר בגנות הבהמה, ובמיוחד בגנות אלה

* צירוף שמות שני בתי הקפה, ניצן (ירושלים) וקסית' (תל-אביב).